

KAIU KOOL
KOOLI ÕPPEKAVA

Sisukord

1. Üldsätted	
1.1. Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus	
2. Õppe- ja kasvatusesmärgid ja põhimõtted	
2.1. Põhihariduse alusväärtused	
2.2. Õppe- ja kasvatusesmärgid	
2.3. Pädevused	
2.4. Õppimise käsitlus	
2.5. Õpikeskkond	
2.6. Kooliastmed	
3. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati, valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted ning erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti	
3.1. Kohustuslikud ja valikõppeained	
3.2. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati	
Lisa 1	
3.3. Valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted	
4. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted, seejuures III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ja temaatilised rõhuasetused	
4.1. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted	
4.2. Lõimingu põhimõtted, seejuures III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ja temaatilised rõhuasetused	
5. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted	
5.1. Ülekooliliste projektide kavandamise põhimõtted	
5.2. Koolidevahelised projektide kavandamise põhimõtted	
6. Õppe ja kasvatus korraldus ja ajakasutus	
6.1. Õppe ja kasvatus korraldus	
6.2. Õppe ja kasvatus ajakasutus	
7. Hindamise korraldus	
7.1. Hindamine	
7.2. Kujundav hindamine	
7.3. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus	
7.4. Kokkuvõtvad hindad ja järgmisse klassi üleviimine	
7.5. Põhikooli lõpetamine	
8. Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamise korraldus	
9. Õpilaste juhendamise ja HEV õpilaste õppekorralduse põhimõtted	
10. Karjääriteenuse korraldus	
11. Õpetaja töökavade koostamise põhimõtted	
12. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord	
13. Lihtsustatud õppekava	
LISAD:	

1. Üldsätted

1.1. Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

1.1.1. Kaiu Kooli (edasisealt *kool*) õppekava on põhikooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.

1.1.2. Kooli õppekava koostades lähtutakse riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.

1.1.3. Kooli õppekavas on üldosa ja ainekavad. Lisades esitatakse ainekavad ning läbivate teemade kavad (Lisa 3 Ainekavad)

1.1.4. Põhikooli kooliastmed on:

- I kooliaste – 1.–3. klass;
- II kooliaste – 4.–6. klass;
- III kooliaste – 7.–9. klass.

1.1.5. Kooli õppekava üldosas esitatakse:

- õppe- ja kasvatuseesmärgid ning -põhimõtted;
- tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati, valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted ning erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti;
- läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted, seejuures III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused;
- ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted;
- õppe ja kasvatuse korraldus (sealhulgas projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg);
- hindamise korraldus;
- õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
- õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted;
- karjääriteenuste korraldus;
- õpetaja töökava koostamise põhimõtted;
- kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

1.1.6. Ainekavad esitatakse klassiti.

2. Õppe- ja kasvatuseesmärgid ja põhimõtted

2.1. Põhihariduse alusväärtused

2.1.1. Koolis toetatakse õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Luuakse tingimused õpilase võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.

2.1.2. Koolis peetakse oluliseks väärtusi, mis tulenevad Eesti Vabariigi põhiseaduses, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi: lugupidamine enda ja teiste vastu, ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus ning ühiskondlikke väärtusi: austus emakeele ja kultuuri vastu, keskkonna jätkusuutlikkus, paikkonnaga seotud väärtus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus, kultuuriline mitmekesisus.

2.1.3. Kool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.

2.1.4. Uue põlvkonna sotsialiseerimine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühisväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Üldhariduse omandanud inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.

2.2. Õppe- ja kasvatusesmärgid

2.2.1. Koolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne - aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.

2.2.2. Koolis on õpetuse ja kasvatus põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

2.2.3. Kooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

2.2.4. Kool kindlustab põhiliste väärtushoiakute kujunemise. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Koolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes on eneseteadlik ning suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.

2.2.5. Kool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Kaiu Põhikooli lõpetanu on vaimselt, füüsiliselt, kõlbeliselt, sotsiaalselt ja emotsionaalselt arenenud laia silmaringiga noor, kellel on välja kujunenud oma arvamus ja oskus seda vajadusel argumenteeritult kaitsta. Ta teab oma võimeid ja oskab seada endale eesmärgid, mis aitavad tal omandatud teadmiste ning oskustega valitud haridusteel jätkata. Ta on õpihimuline ja huvitatud pidevast enesetäiendamisest. Ta on algatusvõimeline noor, kes kohaneb uute olukordadega ja on oma valitud erialal ühiskonnale kasulik. On aktiivne ja väärikas Eesti kodanik, kes on seaduskuulekas ja vastutab oma tegude eest. Kooli lõpetanud noorel on välja kujunenud väärtushinnangud ja –hoiakud, ta oskab lugu pidada endast, väärtustab oma peret, kooli ja kodukohta ning austab oma keelt ja kultuuri. Siin kasvanud noor oskab hinnata maaelu ja oskab hoida loodust. Ta märkab teisi enda ümber, on salliv ja empaatiavõimega elust rõõmu tundev noor.

2.2.6. Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

2.2.7. Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

2.3. Pädevused

2.3.1. Riikliku õppekava tähenduses on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Pädevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks.

2.3.2. Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.

2.3.3. Üldpädevused on:

Väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalnormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt;

VÄÄRTUSPÄDEVUS

Üldpädevuse kirjeldus	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
-----------------------	-------------	--------------	---------------

Suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohalt	peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadus	hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;	tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
Tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega	ei narri, ei kiusa; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada; oskab õppida koos teistega;	tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme	seab endale eesmärgi ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
Tajuda ja väärtustada oma seotust loodusega	käitub loodust hoidvalt	väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest	oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi; mõistab inimese ja keskkonna seoseid
Tajuda ja väärtustada seotust oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega	austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboliteid; peab lugu teistest rahvustest;	väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvaste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;	tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
Väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt	oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust	väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada	suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist

Sotsiaalne pädevus – suutlikkus ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;

SOTSIAALNE PÄDEVUS

Üldpädevuse kirjeldus	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Suutlikkus ennast teostada	tahab õppida; oskab jaotada aega; oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele	oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele	suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi
Toimida vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut	austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid; teab oma rahvuslikku kuuluvust	väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas	on aktiivne ja vastutustundlik kodanik
Teada ning järjestada ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid	hoiab puhtust ja korda,	tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme	tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid; mõistab inimese ja keskkonna seoseid
Teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides	oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda; teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda	oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest	oskab probleemidele hinnangut anda ja lahendust leida
Aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel	teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada	suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;	suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;

Enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; järgida terveid eluviise; lahendada iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid ning inimsuhetes tekkivaid probleeme;

ENESEMÄÄRATLUSPÄDEVUS

Üldpädevuse kirjeldus	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi	oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele; oskab koostada päevakava ja seda järgida	oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;	suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada
Järgida terveid eluviise	hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve; tunneb rõõmu liikumisest	väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;	väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne
Lahendada iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid ning inimsuhetes tekkivaid probleeme	teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda	oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;	on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest

Õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid, erinevates kontekstides ning probleeme lahendades; analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise vajadust;

ÕPIPÄDEVUS

Üldpädevuse kirjeldus	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Suutlikkus organiseerida õppekeskkonda ja hankida	teab, kelle poole erinevate	iseseisva töö oskus;	on teadmishimuline

õppimiseks vajaminevat teavet	probleemidega pöörduda; oskab õppida üksi ning koos teistega; töökoha organiseerimine; vajalikud õppevahendid kaasa; õpilaspäeviku kasutamine; interneti kasutamine	rühmatöö; e-kool;	, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi
Planeerida õppimist ning seda plaani järgida	oskab koostada päevakava ja seda järgida; oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel; kella tundmine	oskab koostada päevakava ja seda järgida; oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel; kella tundmine	seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
Kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid, erinevates kontekstides ning probleeme lahendades	õpetaja juhendamisel tööjuhendi lugemine ja täitmine	info hankimine erinevatest allikatest; oskab vahet teha faktil ja arvamusel	koolis õpitu seastamine teistega
Analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise vajadust	oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda	on leidnud endalesobiva harrastuse, omab üldpildi töömaailmast; on teadlik ohrudest; oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta; teab omatugevaid ja nõrku külgi	peab lugu rahvuskultuurist; on avatud enesearendusele; väärtusab ja järgib tervislikku eluviisi; oskab leida edasiõppimisvõimalusi

Suhtluspädevus – suhtlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt;

SUHTLUSPÄDEVUS

Üldpädevuse kirjeldus	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Suhtlikkus ennast selgelt ja	peab lugu oma	mõistab oma rolli	tunneb

asjakohaselt väljendada,	perekonnast, klassist ja koolist;	pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;	üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
Arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada;	on viisakas; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata,	oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;	suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada,
Lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust;	suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;	oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;	suudab mõista ja tõlgendada erinevaid tekste
Kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili;	tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest	oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonil e vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;	suudab mõista ja tõlgendada erinevaid tekste
väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt;			tunneb ja järgib õigekirjareegleid

Matemaatikapädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades;

MATEMAATIKAPÄDEVUS

Üldpädevuse kirjeldus	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades;	arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades; oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;	on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoscuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;	suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;

Ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; seada eesmärged ja neid ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske.

ETTEVÕTLIKKUSPÄDEVUS

Üldpädevuse kirjeldus	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades;	rollimängud; oskab ilu märgata ja rõõmu tunda loovast eeneseväljenduses	väärtustab kunstiloomingut ja väljendab; tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades ;	vallates ühte võõrkeelt, mõistab eakohaseid tekste; teeb ja vastutab
näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi	taskuraha	teeb vahet faktil ja arvamusel; tunneb vaadete erinevust; on kompromissialdis	suudab lahendada erinevaid küsimusi erinevates valdkondades

seada eesmärgid ja neid ellu viia;	käitub loodushoidvalt	oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele; oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta	seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest;			
reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske.			

2.3.4. Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus.

2.3.5. Riiklikus õppekavas on järgmised ainevaldkonnad:

keel ja kirjandus;
võõrkeeled;
matemaatika;
loodusained;
sotsiaalsed;
kunstiained;
tehnoloogia;
kehaline kasvatus

Loetletud valdkonnapädevuste kujunemist kirjeldatakse detailsemalt kooli õppekava klassiti esitatud ainekavades.

2.3.6. Ainekavades esitatakse nii kooliastmete õpitulemused kui ka õpitulemused õppeteemade läbimisel või osaoskuseti. Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende saavutatuse kohta õpilasele sõnalist tagasisidet.

2.4. Õppimise käsitlus

2.4.1. Kooli õppekavas käsitatakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi õpilase või õpilaste rühma käitumisvõimes. Konkreetsemalt tähendab see selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja -hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks. Õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille õpilane omandab vastastikusel toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga. Kogemusi omandades muutub õpilase käitumine eesmärgipärasemaks. Õpikeskkond kindlustatakse koolis õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihipärase õppe- ja kasvatustegevusega ning õpikeskkonnaks on ka kodu ja laiemas elukeskkonnas toimivad mõjutused. Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslaste ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendatakse uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.

2.4.2. Kooli õppekavas mõistetakse õpetamist kui õpikeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.

2.4.3. Kooli õppekavas mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilaste loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.

2.4.4. Õpet kavandades ja ellu viies:

arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, terviseseisundit, huvi ja kogemusi;

arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;

võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;

kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistööd ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;

luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);

kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);

kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;

kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igaühe individuaalsust

2.4.5. Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab põhikool kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.

2.4.6. Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisesteste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab põhikool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

2.5. Õpikeskkond

2.5.1. Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

2.5.2. Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.

2.5.3. Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- osaleb kogu koolipere;
- luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatussega seotud osaliste vahel;
- koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;

- ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
- korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.

2.5.4. Füüsilist keskkonda kujundades jälgib kool, et:

- kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
- kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
- kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
- on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

2.5.5. Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas.

2.6. Kooliastmed

2.6.1. I kooliaste

2.6.1.1. Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- käitub loodust hoidvalt;

- oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboliteid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

2.6.1.2. Õppe ja kasvatuses rõhuasetused I kooliastmes

Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuses põhitähtsuseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega.

Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
- õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusk ja õpimotivatsiooni.

Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

2.6.2. II kooliaste

2.6.2.1. II kooliastmes taotletavad pädevused

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;

- tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsesest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- oskab kasutada arvutit ja internetti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja söltuvusainete ohtlikkusest;
- on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

2.6.2.2. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes

Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitähtsuseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmisi- ja tegevusvaldkondade vastu.

Teises kooliastmes keskendutakse:

- õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
- huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
- õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

2.6.3. III kooliaste

2.6.3.1. III kooliastmes taotletavad pädevused

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärged ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;
- suudab lahendada igapäevaeltu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;

- mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
- on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- suudab väljendada ennast loominguiliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
- mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

2.6.3.2. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes

Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidel ja võimetele vastavat õpiteed valida.

Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- õpimotivatsiooni hoidmisele;
- õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- õpilaste erivõimete ja huvidel arendamisele;
- õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

3. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati, valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted ning erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti

3.1. Kohustuslikud ja valikõppeained

3.1.1. Kooli õppekavas on esitatud järgmised kohustuslike õppeainete ainekavad:

keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus (eesti õppekeelega koolis), vene keel, kirjandus (vene õppekeelega koolis) ;

võõrkeeled: A-võõrkeel, B-võõrkeel ;

matemaatika: matemaatika ;

loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia ;

sotsiaalsained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus ;

kunstiained: muusika, kunst ;

tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus;

keheline kasvatus: keheline kasvatus .

3.1.2. A-võõrkeelena õpitakse inglise keelt. B-võõrkeelena õpitakse vene keelt.

3.1.3. Riiklikus õppekavas on esitatud järgmised valikõppeainete ainekavad:

usundiõpetuse ainekava;

informaatika ainekava ;

karjääriõpetuse ainekava .

3.2. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati

Eraldi lisana

3.3. Valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted

3.3.1. Valikainete valimise põhimõtted:

valikainete valiku teeb kool, kooskõlastades valikainete loendi kooli hoolekoguga; valikainete valikul on määravaks kvalifitseeritud spetsialisti olemasolu; valikainete sisuline pool peab täiendama õpilase väärtus- ja sotsiaalpädevusi ja toetama aineõpet.

3.3.2. Põhikool võimaldab õpilasele õppe valikainetes alljärgnevas tunnijaotusplaanis vastavalt klassidele esitatud nädala õppetundide mahus:

Informaatika

Tekstiõpetus

4. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted, seejuures III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ja temaatilised rõhuasetused

4.1. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted

4.1.1. Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

4.1.2. Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlemised, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatöona;
- korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälisest õppetegevusest ja huviringide tegevusest ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

4.1.3. Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

elukestev õpe ja karjääri planeerimine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;

keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;

kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;

kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumise kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;

teabekeskond – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi;

tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;

tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;

väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

4.2. Lõimingu põhimõtted, seejuures III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ja temaatilised rõhuasetused

4.2.1. Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab põhikool kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.

4.2.2. Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisest projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab põhikool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

4.2.3. III kooliastmes korraldab põhikool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö vm. Loovtöö temaatika valib kool, täpsema teemavaliku teevad õpilased. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Loovtöö teema märgitakse lõputunnistusele.

4.2.4. Loovtöö korraldamiseks on vastav juhend.

5. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

5.1. Ülekooliliste projektide kavandamise põhimõtted

5.1.1. Kooli arengukavast, põhieesmärkidest, traditsioonidest, spordi- ja huvitegevusest lähtuvalt kavandab kool ülekoolilisi projekte.

5.1.2. Projekte võivad algatada ka õpilasesindus ja kooli hoolekogu. Kavandatud ülekooliline tegevus on sätestatud kooli üldtööplaanis.

5.1.3. Ülekoolilised projektid (nt. Tervist Edendav Kool, traditsioonilised tegevused) toetavad sotsiaalsete-, suhtlus- ja ettevõtlikkuspädevuste omandamist.

5.2. Koolidevahelised projektide kavandamise põhimõtted

5.2.1. Koolidevahelistes projektides osalemisel soovib kool keskenduda õpilastes väärtuspädevuste, sotsiaalsete pädevuste, õpipädevuste, suhtluspädevuste ja ettevõtlikkuspädevuste arendamisele.

5.2.2. Traditsioonilised koolidevahelised projektid on:

- rahvusvahelised projektid
- maakondlikud ja riiklikud võistlused, mälumängud, olümpiaadid, konkursid, näitused jne
- tantsu- ja laulupeod, festivalid
- laagrid, kokkutulekud jms.

6. Õppe ja kasvatuse korraldus ja ajakasutus

6.1. Õppe ja kasvatuse korraldus

6.1.1. Kool lähtub põhimõtetest, et:

- kvaliteetne põhiharidus on kättesaadav kõigile isikutele, sõltumata nende sotsiaalsest või majanduslikust taustast või hariduslikest erivajadustest;
- õpilaste liikumisel ühelt kooliastmelt või haridustasemelt teisele ei ole takistusi;
- kool lähtub oma tegevuse korraldamisel piirkonna eripärast, õpilaste vajadustest ja huvidest, vanemate ettepanekutest.

6.1.2. Koolis toimub valdavalt statsionaarne tavaõpe, kus kõiki õppekavas loetletud õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel vastavalt tunnijaotusplaani alusel koostatud tunniplaanile.

Kaiu Põhikoolis on järgnevad õppevormid on:

- õppetund
- õuesõpe
- individuaalne õppetund
- konsultatsioon
- õppekäik
- e-õpe
- distantsõpe

Igale klassile plaanitakse aineõpetajate ja klassijuhataja koostöös õppeaasta mõlemal poolaastal vähemalt üks õppekäik. Õppekäigu vajalikkuse põhjenduse ning õppekavat toetava seletuse esitavad aineõpetajad. Õppekäik on ajaliselt õppeprotsessi üks osa ning kantakse tundidena päevikusse. Õppereiside läbiviimiseks kehtestatakse vastav kord.

Õuesõpe. Ainekava läbimiseks planeerivad aineõpetajad kuni 4 tundi õuesõppena, millest 2 tuleb läbi viia õpetajale sobival ajal õppeaasta jooksul.

Distantsõppe korraldamiseks on kooli kodukorra lisana vastav kord.

6.1.3. Kooli päevakava kajastab õppetegevuste ja õppekavaväliste tegevuste (pikapäevarühm, ringid) järjestust ja ajalist kestust.

6.1.4. Kooli õppe ja kasvatuse korraldus on reglementeeritud kooli kodukorras ja põhimääruses.

6.2. Õppe ja kasvatuse ajakasutus

6.2.1. Kool arvestab „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ sätestatud nõudeid õppeaasta pikkusele, samuti õpilase suurima nädalakoormuse piiranguid.

6.2.2. Projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks kasutatakse üldjuhul aega, mida võimaldab kooli päevakava.

6.2.3. Õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

7. Hindamise korraldus

7.1 Hindamine

7.1.1. Hindamise eesmärk on:

toetada õpilase arengut – anda tagasisidet õpilase arengu kohta, innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima, suunata õpilase enesehinnangu kujunemist ja suunata õpilast edasise haridustee valikul;

suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;

anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning põhikooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

7.1.2. Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

7.1.3. Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta 3 korda õppeaastas. Õppekolmandike hinnete kõrval kajastuvad e-kooli ainelehekülgedel ka hoolsuse ja käitumise hinne.

7.1.4. Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning oma hinnete kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.

7.1.5. Teadmiste ja oskuste hindamise põhimõtted, hindamise sageduse ja aja selgitab iga aineõpetaja õpilastele iga õppeaasta, vajadusel õppekolmandike alguses. Õpetaja täidab ekooli vastavas tabelis ja oma töökavas õppekolmandiku vältel toimuvad kontrolltööd, testid, kirjandid, ettekanded jt hinnatavad tegevused.

7.1.6. Õpilasel või vanemal on õigus hindeid ja hinnanguid vaidlustada 5 tööpäeva jooksul hinde või hinnangu teadasaamise päevast arvates, esitades direktorile kirjaliku taotluse koos põhjendusega; direktor menetleb valet ning teeb otsuse ja teavitab taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul vaide rahuldamise või mitterahuldamise otsuse vastuvõtmise päevast arvates

7.1.7. Nõuded õpilase käitumisele esitatakse kooli kodukorras.

7.2. Kujundav hindamine

7.2.1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

7.2.2. Õppetunni või muu õppetegevuse vältel saab õpilane õpetajalt, kaaslastelt või enesehinnangu abil enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade), ent ka käitumise, hoiakute ning äärtushinnangute kohta.

7.2.3. Õpilane kaasatakse hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ning tõsta õpimotivatsiooni.

7.2.4. Koolipere annab õpilasele igapäevaste tegevuste ja sündmuste vältel tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

7.2.5. Arenguestlusel analüüsitakse õpilase arengut ja toimetulekut tulenevalt õpilase individuaalsest eripärast ja õpilase, vanema või kooli poolt oluliseks peetavast (näiteks käitumine ja emotsionaalne seisund, hoiakud ja väärtushinnangud, motivatsioon, huvid, teadmised ja oskused). Arenguestlus võimaldab anda tagasisidet õppekava üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide, läbivate teemade eesmärkide, ainevaldkondlike eesmärkide ja ainealaste õpitulemuste kohta. Arenguestlusel seatakse uued eesmärgid õppimisele ja õpetamisele. Arenguestluse oluline osa on õpilase enesehindamine.

7.2.6. Kujundava hindamise vahendina kasutab I kooliaste õpimappi.

7.3. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

7.3.1. Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse numbriliste hinnetega viie palli süsteemis.

7.3.2. Sõnalisi hinnanguid kasutatakse 1. klassi õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel. I ja II õppeveerandi lõpul koostatav sõnaline hinnang väljendab:

millises osas on õpilane soovitud tulemused saavutanud;

millises osas on õpilasel vajakajäämisi;

kuidas saavutatu seondub õpilase varasemate õpitulemuste ning tema võimete ja vajadustega.

7.3.3. Sõnalise hinnangu skaala:

„Oskab väga hästi” – saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on õige, loogiline ja mõtestatud, praktilises tegevuses ilmneb omandatu iseseisev ja loov rakendamine.

„Oskab hästi” – saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õige, loogiline ja mõtestatud, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi, praktilises tegevuses jääb mõnel määral puudu iseseisvusest.

„Vajab harjutamist” – saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on põhiosas õige, kuid esineb mõningaid puudusi ja eksimusi, põhioskused on omandatud lünklikult ja teadmiste rakendamisel praktilises tegevuses esineb raskusi. Õpilane vajab juhendamist ja suunamist.

„Vajab palju harjutamist” – saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemustes esineb palju puudusi, põhioskusi ei ole täielikult omandatud ja teadmisi ei osata praktilises tegevuses rakendada. Õpilane vajab pidevat abistamist ja juhendamist.

7.3.4. 2.klassis teisest õppekolmandikust hinnatakse kõiki ainealaseid teadmisi ja oskusi numbriliste hinnetega viie palli süsteemis; oskusaineid esimesest õppekolmandikust.

7.3.5. Kirjalikke kokkuvõtvaid sõnalisi hinnanguid edastatakse lastevanematele õppeveerandi lõpus ekooli kaudu.

7.3.6. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „1” „nõrk”.

7.3.7. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „2” „puudulik” või „1” „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks 10 tööpäeva või erijuhtudel kokkuleppel aineõpetajaga.

7.3.8. Hindele „2” „puudulik” või „1” „nõrk” sooritatud tööd võib järele vastata, seejuures kõrgemaks hindeks võib olla hinne „4” („hea”).

7.3.9. Pikaajalise haiguse tõttu koolist puudunud õpilastele koostab aineõpetaja õpiabi plaani järeleõppe toetamiseks ning järeltööde sooritamiseks. Järele tehtud tööde eest saadud hinne kantakse e-päevikusse kaldkriipsuga puudumismärgi „-” järele.

7.3.10. Õigeaegselt esitamata hindeline töö fikseeritakse e-päevikusse „x”. Töö sooritamise või mittesooritamise korral, muudab õpetaja „x” hindeks.

7.4. Kokkuvõtavad hinded ja järgmise klassi üleviimine

7.4.1. Kokkuvõttev hinne on koolis õppeaine õppekolmandiku- ja aastahinne.

7.4.2. Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

7.4.3. Õppekolmandiku hinne pannakse välja õppekolmandiku lõpul antud õppekolmandiku jooksul saadud hinnete alusel. Aastahinne pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud õppekolmandike hinnete alusel enne õppeperioodi lõppu.

7.4.4. Õpilastega tehtava täiendava õppetöö teema ja sisu fikseeritakse e-päevikus õpiabi (täiendav õppetöö) leheküljel ning hinded kantakse õppeaine leheküljele. Klassitunnistusele kantakse tühja (hindamata) lahtrisse või kaldkriipsu järele täiendava õppetöö hinne.

7.4.5. Kui õppeperioodi keskel on õppeaine kahe õppekolmandiku hinne/hinnang jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -

hinnangu väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „1“ „nõrk“ või antakse tulemustele mitterahuldav hinnang.

7.4.6. Õpilasele, kelle õppekolmandiku hinne on „2“ „puudulik“ või „1“ „nõrk“, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt. logopeediline abi, parandusõpe, õpiabiplaan jm), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

7.4.7. Õppekolmandike hinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

7.4.8. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt õppekolmandike hinnetest või -hinnangutest tuleb välja panna aastahinne „2“ «puudulik» või „1“ «nõrk». Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

7.4.9. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamais õppeaines aastahinne „2“ «puudulik» või „1“ «nõrk», täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

7.4.10. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamais õppeaines aastahinne „2“ „puudulik“ või „1“ „nõrk“. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

7.4.11. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

7.4.12. Sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimises.

7.5. Põhikooli lõpetamine

7.5.1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad“ ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele ja matemaatika eksami ning ühe eksami omal valikul.

7.5.2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

(1) kellel on üks nõrk õppeaine viimane aastahinne;

(2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik õppeaine viimane aastahinne.

(3) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksamitöö kohandamine, abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

8. Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamise korraldus

8.1. Kool avalikustab õpilaste vastuvõtu tingimused ja korra ning kooli üle riiklikku järelevalvet teostavate asutuste kontaktandmed oma veebilehel.

8.2. Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale

võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse koolis välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpet. Koolis tagatakse õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

8.3. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

8.4. Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

8.5. Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta (e-kool, paberil vormistatud klassitunnistus 4x õppeaastas).

8.6. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeveerandi või poolaasta algul.

8.7. Õpilasele ja tema vanematele tehakse kooli kodukorras sätestatud korras teatavaks õpilasele kohalduv osa kooli päevakavast.

9. Õpilaste juhendamise ja HEV õpilaste õppekorralduse põhimõtted

9.1. Hariduslike erivajadustega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppest eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes.

9.2. Õpilaste juhendamine

Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

Juhendamise vormid on :

- konsultatsioon
- õpiabi
- vestlus sotsiaalpedagoogiga
- eripedagoogi juhendamine
- suunamine pikapäevarühma
- individuaalse õppekava rakendamine
- arenguvestlused

9.3. Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib kool teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Nende muudatuste tegemisse kaasatakse õpilase vanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, tuleb muudatuste rakendamiseks koostada individuaalne õppekava.

9.4. Kui individuaalse õppekavaga ettenähtud muudatused ja kohandused ei võimalda riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemusi saavutada, on individuaalse õppekava rakendamine lubatud üksnes koolivälise nõustamiskomisjoni soovitusel.

9.5. Mõjutusmeetmed on kirjas kooli kodukorras.

10. Karjääriteenuse korraldus

10.1. Kool võimaldab karjäärinõustamist III kooliastme õpilastele, et kujundada valmisolekut tööjõuturul parema rakendatavuse saavutamiseks ja iseseisva otsustusvõime arendamiseks.

10.2. Koolis viiakse III kooliastme õpilastele läbi oskuste ja huvide arenguvestlus.

10.3. Koolil on koostöö Töötukassaga: testimine, individuaalne vestlus, nõustamine info otsimisel. Abistatakse nii õpilasi kui nende vanemaid.

10.4. 9.klass osaleb kutseõppeasutuste ja gümnaasiumite lahtiste uste päevadel. Erinevad kutseõppeasutused ja gümnaasiumid tulevad meile tutvustama õppimisvõimalusi oma koolis.

10.5. Vastavalt võimalusele toimuvad kõikidele kooliastmetele õppekäigud ettevõttesse ja asutustesse.

10.6. Karjääriõpetust viiakse läbi klassijuhatajatundide raames.

11. Õpetaja töökavade koostamise põhimõtted

11.1. Töökava on dokument, mille alusel toimub õppetöö klassis. Selle koostamine ja arendamine kuulub aineõpetaja pädevusse.

11.2. Aineõpetaja kujundab kooli õppekava alusel välja töökava, mis arvestab klassi omapära ja suundumust, kooli arengusuunda ja eripära, õpilaste vaimseid ja kooli materiaalseid ressursse.

11.3. Aineõpetaja töökavad konkretiseerivad kooli õppekava üldosa ja ainekavasid ainete lõikes lähtuvalt õppeaasta tööplaanist, klassis õpilaskonnast.

11.4. Töökavad on vormistatud õppekolmandike kalenderplaanina.

Õpetaja töökava koostamise põhimõtted:

- Klass ja kursuse maht
- Õpetuse eesmärgid: üld-, valdkonna ja õppe-eesmärgid
- Kasutatav õppevara (põhiõpik, tv, helilindid, videofilmid jm)
- Kasutatav lisaõppekirjandus
- Õppemeetodid
- Tugiained, ainetevaheline integratsioon, läbivad teemad
- Õppesisu: teemad, alateemad, põhimõisted
- Praktilised tegevused - lähtuvalt erinevate ainete spetsiifikast
- Õppekäigud, õppekursioonid, sh näitused, kohtumised jm
- Ainepäevad, ainenädalad, olümpiaadid, projektid jne
- Õpitulemused: oskab, teab, saab aru, mõistab jne
- Kontroll ja hindamine

11.5. Õppesisu on liigendatud ulatuslikumate õppeteemade järgi. Näidatud on olulisemad alateemad, käsitletavat põhimõistet, kasutatavad meetodid, õppekirjandus jm õppematerjal; oodatavad õpitulemused ja nende kontrollimise/hindamise aeg ning moodused.

11.6. Õpetaja töökava õppesisu osas kavandatakse täpselt eesmärgistatud õppeülesanded õpitulemuste saavutamiseks.

11.7. Otsustused, mida aineõpetaja on teinud oma eripära määratledes, kajastuvad töökava õppesisu osas.

12. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Õppekava muudetakse ja täiendatakse vastavalt vajadusele, andes eelnevalt arvamuse andmiseks kooli õppenõukogule ja hoolekogule.

Tunnijaotusplaan vaadatakse üle ja kinnitatakse direktori poolt igaks õppeaastaks.

Kooli päevakava kehtestab direktor.